

Письмо №1130 из Вівторок, 4 Листопад 2025

Цифровий євро на початку нового валютного світу

Patrice Cardot - 04 нояб. 2025

Цифрові валюти центральних банків знаменують собою серйозний злам у світовому валютному балансі на тлі зростання популярності криптовалют та приватних стейблкоїнів. Вони повертають державам контроль над грошовою масою, посилюють фінансову безпеку та сприяють економічним інноваціям. Для Європи цифровий євро є одночасно інструментом суверенітету та геополітичним важелем, покликаним зменшити залежність від долара, захистити фінансову систему та утвердити свою роль у новому світовому валютному порядку.

[Вибори](#) | [Фонд](#) | [Єврокомісія](#) | [Рада ЄС](#) | [Дипломатія](#) | [ЄЦБ](#) |

[ЄІБ](#) | [Європейські агенства](#) | [Німеччина](#) | [Іспанія](#) | [Фінляндія](#) | [Франція](#) |

[Литва](#) | [Швеція](#) | [Україна](#) | [Євробарометр](#) | [Дослідження/Звіти](#) | [Культура](#) |

[Календар подій](#) | [Інші версії](#) | [Контакт](#)

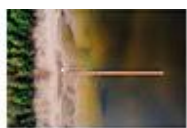
■ **Вибори :**

"Демократи 66" перемагають на парламентських виборах у Нідерландах

На парламентських виборах у Нідерландах 29 жовтня 2025 року перемогу з невеликим відривом здобула партія "Демократи 66" (D66) Роба Джеттена, яка набрала 16,89% голосів та отримала 26 місць, трохи випередивши Партію свободи (PVV) Герта Вілдерса (16,75% та 26 місць). Ці вибори, що відзначилися значною фрагментацією політичного ландшафту – 16 партій будуть представлені в нижній палаті парламенту і вперше жодна партія не пододала бар'єр у 30 місць – закріпили підйом ліберально-реформаторської партії лівого центру і послаблення позицій Герта Вілдерса після урядової кризи в червні. Якщо йому вдасться сформувати коаліцію, 38-річний Роб Джеттен має стати наступним прем'єр-міністром Нідерландів. [Читати далі](#)

■ Фонд :

RAPPORT SCHUMAN
SUR L'EUROPE
L'ÉTAT DE L'UNION 2025

"Звіт Шумана-2025" вже доступний!

Цього року "Звіт Шумана про Європу, стан Євросоюзу" розглядає основні виклики для Європейського Союзу: перспективи розширення, європейську конкурентоспроможність, а також необхідність інвестицій у космічну галузь. Як і щороку, "Звіт Шумана-2025" містить провідні статті, нові карти та статистичні дослідження з коментарями. Він доступний у книгарнях, на веб-сайті Фонду та в цифровому форматі французькою та англійською мовами. Замовляйте його вже зараз! [Читати далі](#)

Пенсійні системи Європейського Союзу

Фонд Роберта Шумана пропонує чітку та вичерпну таблицю для кращого розуміння пенсійних систем у 27 державах-членах Європейського Союзу. Цей документ дозволяє порівняти основні характеристики та останні реформи в кожній країні, водночас висвітлюючи відмінності, що формують європейські соціальні моделі. [Читати далі](#)

■ Єврокомісія :

Рибальство: рівень допустимих виловів на 2026 рік

29 жовтня Європейська комісія прийняла свої пропозиції щодо 15 допустимих виловів (ТАС) у водах Атлантичного океану та водах Скагерраку-Каттегату на 2026 рік. Деякі з них поширюються на 2027 та 2028 роки. Ці пропозиції, що ґрунтуються на наукових висновках Міжнародної ради з дослідження моря (СІЕМ), мають на меті забезпечити довгострокову економічну стійкість рибальства в Євросоюзі. [Читати далі](#)

Створення фонду Scale-up Europe для підвищення конкурентоспроможності

28 жовтня Європейська комісія зібрала приватних інвесторів Європи з метою створення фонду Scale-up Europe. Цей фонд у розмірі декількох мільярдів євро призначений для підтримки інвестицій у найперспективніші європейські підприємства у стратегічних технологічних галузях: штучний інтелект, квантова фізика, космос, напівпровідники, робототехніка та автономні системи. [Читати далі](#)

Завершення будівництва залізничної гілки Мадрид-Лісабон

30 жовтня Європейська комісія прийняла рішення щодо етапів і термінів завершення будівництва високошвидкісної залізничної гілки між Мадридом та Лісабоном. Цей транскордонний інфраструктурний проект дозволить покращити транспортне сполучення в межах Європейського Союзу. Рішення, яке одностайно підтримали держави-члени, сприяє повній інтеграції Португалії та Іспанії в європейську мережу високошвидкісних залізниць. [Читати далі](#)

■ Рада ЄС :

Засідання міністрів сільського господарства та рибальства

27 та 28 жовтня міністри сільського господарства та рибальства досягли згоди щодо нових обмежень вилову ключових рибних запасів Балтійського моря з метою забезпечення сталого розвитку запасів та життєздатності рибальського сектору. Міністри також наголосили на необхідності сильної спільної сільськогосподарської політики, щоб забезпечити державам-членам певну гнучкість для здійснення екологічного переходу в рамках спільної сільськогосподарської політики після 2027 року. Нарешті, міністри висловили солідарність з Україною та підтримку її поступової інтеграції до аграрних ринків Європейського Союзу. [Читати далі](#)

■ Дипломатія :

47-ий саміт ASEAN

27 жовтня, під час 47-го саміту Асоціації країн Південно-Східної Азії (ASEAN) в Куала-Лумпурі, президент Європейської ради Антоніу Кошта підкреслив, що Європейський Союз "пишається співпрацею з ASEAN як надійним партнером у мінливому геополітичному середовищі". На полях саміту він зустрівся з прем'єр-міністром Китаю Лі Цзяном, щоб підтвердити бажання Європи посилити співпрацю з Китаєм, зокрема в боротьбі зі зміною клімату, напередодні COP 30. Він також обговорив агресивну війну росії проти України і закликав Китай сприяти її припиненню. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Міністерський форум із країнами Західних Балкан

30 та 31 жовтня європейські комісари з питань внутрішніх справ та юстиції, які зустрілися зі своїми колегами із Західних Балкан у Сараєво (Боснія і Герцеговина), підписали новий план дій щодо запобігання та боротьби з тероризмом та екстремізмом. Вони закликали партнерів із Західних Балкан повною мірою використовувати співпрацю з відповідними агентствами та органами ЄС, зокрема Eurojust, для поліпшення обміну інформацією та відповідними доказами. Вони закликали ці країни продовжувати виборчі реформи відповідно до рекомендацій Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ ЄЦБ :

Засідання Ради керуючих ЄЦБ

29 жовтня Рада керуючих Європейського центрального банку (ЄЦБ) розпочала новий етап проекту цифрового євро. Залежно від результатів законодавчих обговорень, "пілотний" проект може бути реалізований вже в середині 2027 року з метою поступового впровадження з 2029 року. 30 жовтня Рада керуючих вирішила залишити без змін три основні процентні ставки ЄЦБ. Інфляція залишається близькою до середньострокової цілі у 2 %, а оцінка перспектив інфляції загалом не змінилася. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ ЄІБ :

100 мільйонів євро для Центрального банку Вірменії

29 жовтня EIB Global, підрозділ Європейського інвестиційного банку, що займається розвитком, підписав угоду з Центральним банком Вірменії про надання кредиту в розмірі 100 млн євро з метою полегшення доступу до фінансування мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП), а також компаній середнього розміру. Це стратегічне партнерство підкреслює прихильність Європейського Союзу до сприяння економічному зростанню, зміцненню стійкості та сталому розвитку в Вірменії. [Читати далі](#)

■ Європейські агенства :

DiscoverEU: досліджувати Європу

До 13 листопада Європейська комісія пропонує унікальну можливість 40 000 молодих людей дослідити Європу завдяки DiscoverEU, ініціативі програми Erasmus+, з нагоди 40-ї річниці Шенгенської зони. Щоб подати заявку на отримання проїзного квитка, молоді люди, народжені між 1 січня - 31 грудня 2007 року, повинні відповісти на короткий опитувальник про Європейський Союз на молодіжному порталі. Відібрані кандидати матимуть можливість безкоштовно подорожувати протягом максимум 30 днів між 1 березня 2026 року та 31 травня 2027 року. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Програма Європейського органу з цінних паперів та ринків на 2026 рік

27 жовтня Європейський орган з цінних паперів та ринків (ESMA), регулятор та наглядовий орган фінансових ринків Європейського Союзу, опублікував робочу програму на 2026 рік. Робота буде зосереджена на виконанні основних повноважень у сфері політики та нагляду, а також на сприянні масштабним реформам для створення більш інтегрованих, доступних та інноваційних ринків капіталу в Європейському Союзі. [Читати далі](#)

Frontex розгортає місію в Боснії і Герцеговині

31 жовтня Frontex, Європейське агентство прикордонної і берегової охорони, розпочало свою першу повноцінну місію в Боснії і Герцеговині, відкривши тим самим новий розділ у співпраці на Західних Балканах. Спільні команди сприятимуть посиленню управління кордонами, боротьбі з транскордонною злочинністю та покращенню обміну інформацією. Боснія і Герцеговина стала п'ятим партнером на Західних Балканах, де працює Frontex, поряд з Албанією, Чорногорією, Північною Македонією та Сербією. [Читати далі](#)

■ Німеччина :

Візит Фрідріха Мерца до Анкари

30 жовтня канцлер Німеччини Фрідріх Мерц зустрівся з президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом в Анкарі. Ця зустріч дозволила відкрити нові сфери співпраці, зокрема військової, з можливим продажем винищувачів Eurofighter — питання, яке досі було чутливим для Берліна. На міжнародному рівні Фрідріх Мерц визнав ключову роль Туреччини в управлінні кризами, будь то війна в Україні чи напруженість на Близькому Сході. Нарешті, обидва лідери домовилися посилити співпрацю в міграційній сфері, зокрема в питанні повернення біженців. [Читати далі](#)

■ Іспанія :

Відставка голови регіонального уряду Валенсії

Голова регіону Валенсія Карлос Масон, який став об'єктом критики після повеней, що спустошили південний схід Іспанії рік тому, та образ під час вшанування 29 жовтня 237 жертв катастрофи, подав у відставку 3 листопада. [Читати далі](#)

■ Фінляндія :

Фінляндія приєднується до Талліннського механізму

27 жовтня міністр закордонних справ Фінляндії Еліна Валтонен заявила, що Фінляндія приєдналася до Талліннського механізму для посилення стійкості української системи кіберзахисту від кібератак, спрямованих на цивільну інфраструктуру, урядові системи та підприємства. Фінляндія приєдналася до 12 інших членів цього механізму для забезпечення координації підтримки кіберстійкості України, а саме: до Канади, Данії, Естонії, Франції, Німеччини, Італії, Нідерландів, Норвегії, Польщі, Швеції, Великої Британії та США. [Читати далі](#)

■ Франція :

Зустріч із Тристоронньою президією Боснії і Герцеговини

На полях Паризького форуму миру 29 жовтня президент Франції Емманюель Макрон провів зустріч з керівництвом Боснії і Герцеговини та європейським комісаром з питань розширення Мартою Кос. Вони підтвердили свою підтримку Дейтонських мирних угод, підписаних у Парижі 30 років тому, свою прихильність до незалежності, суверенітету та територіальної цілісності Боснії і Герцеговини, а також до стабільності всього регіону. Лідери висловили підтримку реформам, необхідним для вступу до Європейського Союзу. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Литва :

Щодо європейської відповіді на дії Білорусі

27 жовтня Комітет з безпеки Литви обговорив можливі рішення щодо гібридних атак з боку Білорусі. Йшлося про низку заходів, серед яких пропозиція про введення нового пакету санкцій проти Білорусі, а також залучення гібридних сил реагування Європейського Союзу. Крім того, кордон з Білоруссю закритий для всіх до 30 листопада. Прем'єр-міністерка Литви Інга Регуніене оголосила, що Польща відкладе відкриття кордону з Білоруссю, щоб скоординувати свої дії з Литвою. Висока представниця Європейського Союзу Кая Каллас заявила від імені Європейського Союзу про збереження санкцій проти режиму Лукашенка і висловила готовність вжити нових заходів, якщо ці дії триватимуть. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Швеція :

Рада країн Північної Європи

Рада країн Північної Європи відбулася з 27 по 30 жовтня в Стокгольмі за участю голови Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн з метою зміцнення зв'язків між Європейським Союзом та країнами Північної Європи. Крім того, Гренландія, Фарерські острови та автономний регіон Аландські острови отримують постійні місця в президії Ради, що дозволить їм брати участь у прийнятті рішень нарівні з Данією, Норвегією, Швецією, Фінляндією та Ісландією. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Україна :

Набрання чинності оновленої Угоди про торговельне співробітництво між ЄС та Україною

29 жовтня набула чинності оновлена торговельна угода між Європейським Союзом та Україною. Хоча угода про асоціацію існує з листопада 2014 року, а про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі (ПВЗВТ) – з січня 2016 року, ця оновлена угода дозволяє додатково лібералізувати торгівлю. Вона базується на трьох основних принципах: посилення торговельних потоків, узгоджені стандарти виробництва та надійна захисна норма. Мета цієї угоди – сприяти поступовій інтеграції України в єдиний ринок Європейського Союзу. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Стратегія Ради Європи щодо відбудови України

28 жовтня Рада Європи схвалила стратегію відновлення та відбудови України на місцевому та регіональному рівнях. Цей документ визначає основні виклики та пріоритети процесу відбудови з урахуванням реформи децентралізації, а також реалій та потенціалу різних регіонів України. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Петиція на підтримку захисту неба SkyShield

Колектив SkyShield запустив петицію під назвою "Врятуймо цивільних від російських дронів, захистімо небо України!", згідно з якою захист українського неба повинен базуватися на розгортанні обладнання безпосередньо в Україні, такого як радары та системи перехоплення, а також на організації повітряних патрулів, що здійснюються літаками, базованими в сусідніх країнах, таких як Польща чи Румунія. [Читати далі](#)

■ Євробарометр :

Європейці та соціальна економіка

Останнє опитування Євробарометра від 28 жовтня показало, що 75% європейців визнають важливість соціальної економіки для добробуту суспільства. Половина європейців брали участь у соціальній економіці протягом останніх п'яти років, як правило, через такі види діяльності, як волонтерство (18 %), пожертви (18 %) та як користувачі (15 %). [Читати далі - Інше посилання](#)

■ Дослідження/Звіти :

Звіт ОЕСР про науку, технології та інновації

Опублікований 28 жовтня звіт ОЕСР аналізує вплив геополітики на наукову співпрацю та здатність дослідницьких систем адаптуватися до нових вимог. У ньому підкреслюється взаємодія нових технологій та екосистемних підходів в промисловій політиці, а також роль стратегічної розвідки та державних експериментів для зміцнення стійкості та інновацій. У звіті міститься заклик до структурних реформ з метою адаптації наукових систем до мінливих умов та сприяння міждисциплінарним і міжгалузевим дослідженням, які є рушійною силою інновацій. [Читати далі](#)

Механізм сприяння відновленню та стійкості (FRR) та підтримка підприємств

27 жовтня Європейська рахункова палата опублікувала звіт про механізм відновлення та стійкості (FRR), створений у лютому 2021 року для реагування на пандемію Covid-19. У ході перевірки було оцінено, чи відповідають заходи та реформи, що фінансуються FRR, викликам, визначеним у рекомендаціях для окремих країн, зокрема щодо бізнес-середовища. Згідно з висновками звіту, FRR лише частково відповіла на ці виклики, а деякі структурні проблеми залишаються невирішеними. [Читати далі](#)

ООН висунула росії звинувачення у злочинах проти людяності в Україні

27 жовтня Міжнародна слідча комісія ООН опублікувала звіт, в якому обвинуватила росію у злочинах проти людяності. На її думку, атаки безпілотників малої дальності, здійснені російськими збройними силами, є злочинами проти людяності, у тому числі вбивствами та примусовим переселенням населення. Документально підтверджені випадки свідчать, що російські військові підрозділи, які діють з лівого берега Дніпра під централізованим командуванням, використовували один і той самий метод для цілеспрямованого ураження цивільного населення. [Читати далі](#)

■ Культура :

Відкриття великого музею єгиптології в Каїрі

1 листопада біля підніжжя пірамід Гізи президент Єгипту Абдель Фаттах ас-Сісі відкрив Великий єгипетський музей, присвячений цивілізації часів фараонів. У спеціальній галереї зберігаються скарби Тутанхамона, найвідомішої постаті Стародавнього Єгипту. Крім того, статуя Рамзеса II нарешті знайшла собі дах над головою і розташувалася в центрі вестибюля музею. [Читати далі - Інше посилання](#)

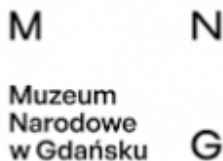
Restituzioni в Римі

До 18 січня 2026 року Палаццо делле Еспозиціоні в Римі представляє 117 творів, повернутих в рамках 20-го етапу Restituzioni, програми реставрації творів мистецтва, що належать до національної спадщини Італії. Цей етап охоплює всю територію Італії та період у тридцять п'ять століть, пропонуючи широкий огляд художньої спадщини країни від античності до сучасності. [Читати далі](#)

Сто років ар-деко в Парижі

До 26 квітня 2026 року Музей декоративного мистецтва в Парижі представляє близько 1000 знакових творів у стилі ар-деко: меблі, ювелірні вироби, предмети мистецтва, плакати та предмети моди. Виставка відображає століття творчої діяльності, а її сценографія підкреслює форми, матеріали та майстерність, характерні для цього елегантного та сучасного стилю. [Читати далі](#)

Базиль Альказзі в Гданську

Виставка "Базиль Альказзі: художник та філантроп" представлена в Національному музеї Гданська до 1 березня 2026 року. Вперше на ній зібрані 26 особистих робіт художника, створених протягом останніх десятиліть його кар'єри. Значна частина виставки присвячена колекції, яку він подарував музею: це 149 творів 43 художників з різних країн світу. [Читати далі](#)

Мистецький ярмарок у Кельні

З 6 по 9 листопада на Кельнський мистецький ярмарок, найстарішу та одну з найважливіших подій сучасного мистецтва у світі, з'їжджаються відомі галеристи, художники, колекціонери та поціновувачі мистецтва, щоб ознайомитися з картинами, скульптурами, фотографіями, інсталяціями та цифровими творами високої якості. [Читати далі](#)

Сучасне та модерне мистецтво в Барселоні

З 6 по 9 листопада мистецький простір Осередку верхової їзди Барселони приймає 6-ту виставку сучасного мистецтва "By invitation". Це виставка мистецтва найстарішого бізнес-клубу Барселони. Цей захід пропонує ретельно розроблену програму. "By Invitation" представляє 23 художні пропозиції національних і, вперше, міжнародних галерей, які об'єднують твори та художні проекти понад 70 митців. [Читати далі](#)

Книжковий фестиваль у місті Брів

З 7 по 9 листопада в Бріві проходить 43-й книжковий фестиваль. Вперше символічне почесне головування заходу надали письменнику Буалему Сансалу, який був несправедливо ув'язненим. Ця важлива подія в літературному житті Франції проходить за кілька днів до оголошення результатів головних осінніх премій. Щороку в програмі фестивалю відбуваються численні автограф-сесії, а також насичена програма зустрічей, конференцій та читань. [Читати далі](#)

Роджер Баллен в Афінах

До 25 січня 2026 року в музеї Бенакі в Афінах проходить виставка "Роджер Баллен: тіні розуму". Ця ретроспектива американського фотографа представляє кілька найвідоміших фотографій митця. Виставка дає можливість оцінити вміння Баллена виходити за рамки зображення, долаючи межі наративу та медіа. [Читати далі](#)

Джозеф Райт у Лондоні

До 10 травня 2026 року в Національній галереї Лондона проходить виставка "Wright of Derby - From the Shadows", присвячена картинам британського художника, написаним "при світлі свічок". Через свої вражаючі сцени, в яких люди дивляться на нас, художник піднімає моральні питання про погляд. Інтенсивне світло і глибокі тіні створюють драматичну атмосферу, що нагадує про великих майстрів минулих століть. Виставка, що включає понад двадцять робіт, серед яких інші картини, мецо-тинто, роботи на папері та арт-об'єкти, досліджує як творчість художника, так і історичний контекст наукового та художнього розвитку, в якому були створені ці роботи. [Читати далі](#)

Календар подій :

 04/11/2025

Рада з питань довкілля (Брюссель)

 09-10/2025

Саміт ЄС-Співтовариство латиноамериканських і карибських держав (CELAC) (Колумбія)

Письмо n°1130

PDF

на русском -- Издание Вівторок, 4 Листопад 2025

 [я скачиваю](#)

Письмо также доступно на следующих языках:

Редакційна команда Вісника:

Хелен Леві,

Кетрін Д'Анджело, Климент Рамей,

Марія Сковорська, Жан Педюрт

N° ISSN: 2729-6482:

Вопрос, предложение?

Связаться с нами!

info@robert-schuman.eu

Головний редактор :

Жюльєт Бахшмідт

Видавничий директор :

Паскаль Жоаннен

[Нажмите здесь, если это письмо отображается неправильно.](#)

**FONDATION ROBERT
SCHUMAN**

Бажаєте відписатися від розсилки? {LINK}